

PRIPREMA PACIJENATA ZA POSTUPAK MEDICINSKI POMOGNUTE OPLODNJE

Medicinski pomognuta oplodnja provodi se primjenom sljedećih postupaka:

- intrauterina inseminacija (IU)
- izvantjelesna oplodnja (IVF)
- intracitoplazmatska mikroinjekcija spermija (ICSI) je način oplođivanja jajne stanice kod lošeg spermograma a ne postupak

Intrauterina inseminacija (IU)

Inseminacija je jednostavna metoda koja uključuje ubrizgavanje uzorka posebno pripremljene sperme muškarca neposredno u šupljinu maternice. Bilog prima uzorak sjemeni i priprema ga za inseminaciju. Sjeme mora biti posebno pripremljeno u laboratoriju kako bi se poboljšala kvaliteta sjemeni. Tako pripremljeni spermij stavlja se u kateter te se kroz rodnicu i grlo maternice uštrcava u šupljinu maternice. Zatim nastupa prirodna oplodnja.

Priprema pacijenata:

- muškarac - apstinencija od spolnih odnosa nekoliko dana kako bi se osigurao veći broj spermija u ejakulatu
- inseminacija se može raditi u prirodnom i blago stimuliranom ciklusu (Klomifen tbl. Letrozol tbl. Letrofar tbl.).
- u stimuliranom ciklusu žena prima hormonalnu terapiju (tablete) koja potiče stvaranje više jajnih stanica umjesto samo jedne
- ultrazvuci se zakazuju oko 7. dana ciklusa, a zatim se ponavljaju do inseminacije (slijedite upute liječnika)

- Od 8. do 10. dana ciklusa radi se prvi ultrazvučni pregled rasta folikula i mjeri se debljina endometrija.

-može se vaditi krv za Estradiol

- ovisno o veličini folikula i debljini endometrija, liječnik određuje vrijeme davanja završne injekcije HCG-a („štoperica“) koja služi za njihovo dozrijevanje („štoperica“ se mora primijeniti u točno dogovoreno vrijeme s liječnikom i medicinskom sestrom)
- na dan inseminacije dođite u točno dogovoreno vrijeme
- nakon postupka inseminacije ležati između 30 i 45 minuta
- ukoliko pijete lijekove za bilo koja kronična stanja ili bolesti (povišeni krvni tlak, bolesti štitnjače, šećerna bolest, povišene masnoće u krvi) obavjestite liječnika i popijte svoju terapiju jer se za taj postupak netreba biti natašte
- nakon postupka inseminacije primjenjuje se terapija progesterona radi podrške žutom tijelu (Utrogestan vaginalno)
- 14 dana nakon postupka inseminacije učinite test na trudnoću ili otiđite u laboratorij radi određivanja HCGβ u krvi

Izvantjelesna oplodnja (IVF)

Izvantjelesna oplodnja je spajanje spermija i jajne stanice izvan maternice u laboratoriju. Nakon što se u takvom izoliranom okruženju formira embrij, uštrcava se pomoću katetera kroz rodnicu i grlo maternice u šupljinu maternice gdje nastavlja svoj razvoj.

Intracitoplazmatska mikroinjekcija spermija (ICSI)

Intracitoplazmatska mikroinjekcija spermija primjenjuje se kada je broj spermija u ejakulatu izrazito nizak. Ovom metodom spermiji se uzimaju

iz ejakulata ili direktno iz testisa (TESE) te se zatim mikroinjekcijom samo jedan spermij uvodi izravno unutar jajne stanice, koja se nakon oplodnje čuva u laboratorijskim uvjetima. Nakon što se u takvom izoliranom okružju formira embrij, uštrcava se pomoću katetera kroz rodnicu i grlo maternice u šupljinu maternice gdje nastavlja svoj razvoj.

Priprema pacijenata:

- muškarac - apstinencija od spolnih odnosa nekoliko dana kako bi se osigurao veći broj spermija u ejakulatu
- IVF/ICSI može se raditi u prirodnom ili stimuliranom ciklusu
- u stimuliranom ciklusu žena prima hormonalnu terapiju (putem injekcija ili tableta) koja potiče stvaranje više jajnih stanica umjesto samo jedne (injekcija se mora primijeniti svaki dan u točno dogovoreno vrijeme s liječnikom i medicinskom sestrom)
- kada su folikuli zreli (liječnik utvrdi na temelju nalaza ultrazvuka i nalaza vrijednosti hormona u krvi) žena će dobiti injekciju za njihovo dozrijevanje („štoperica“), a 36 sati nakon primjene „štoperice“ planira se aspiracija folikula („štoperica“ se mora primijeniti u točno dogovoreno vrijeme s liječnikom i medicinskom sestrom)
- na dan IVF/ICSI postupka dođite u točno dogovoreno vrijeme
- sa sobom trebate donijeti spavačicu i papuče, budite natašte
- aspiracija folikula traje od 15 - 30 minuta
- ukoliko pijete lijekove za bilo koja kronična stanja ili bolesti (povišeni krvni tlak, bolesti štitnjače, šećerna bolest, povišene masnoće u krvi) obavjestite liječnika i lijek ponesite sa sobom da ga mozete kasnije popiti
- nakon aspiracije folikula primjenjuje se terapija progesterona radi podrške žutom tijelu (Utrogestan vaginalno)
- ukoliko je aspiracija pozitivna (ima jajnih stanica) od muškaraca se zatraži uzorak sjemena (kod prirodnog ciklusa a kod stimuliranog odmah kod dolaska)
- nakon ejakulacije sjeme mora biti posebno pripremljeno u laboratoriju
- tako pripremljeno sjeme zajedno s jajnim stanicama oplođuje se u laboratorijskim uvjetima
- prema kvaliteti spermija biolog odlučuje da li će se primijeniti IVF ili ICSI metoda
- 24 sata nakon postupka nazovete Odjel kliničke embriologije na broj telefona 091 4923 468, kako bi dobili informacije o oplođenoj jajnoj stanici, daljnjem razvoju embrija, kao i danu dolaska na embriotransfer
- oplođena jajna stanica čuva se u laboratorijskoj okolini kako bi se osigurao pravilan rast embrija
- o vremenu dolaska na embriotransfer obavještava vas biolog
- nakon što se razvije embrij (2 - 5 dana) o čemu odlučuje biolog, jedan ili dva embrija pomoću katetera kroz rodnicu i grlo maternice uštrcavaju se u šupljinu maternice (embriotransfer)
- dan kada će biti embriotransfer dođite u točno dogovoreno vrijeme punog mokraćnog mjehura (slijedite upute liječnika)
- nakon embriotransfera ležati oko 1 sat u položaju koji će Vam objasniti liječnik i medicinska sestra
- 14 dana nakon embriotransfera učinite test na trudnoću iz urina ili otiđite u laboratorij radi određivanja HCGβ u krvi -preporuča se umjereno mirovanje (bez težih fizičkih napora) i primjena ordinirane terapije

Za sve nejasnoće vezane uz postupak pitajte liječnika, a za način primjene terapije (injekcija) medicinsku sestru.